

Valgt blev: *Niels Mørk, Albertsen, Kaj Andresen, Bladt, Egon Jensen, Evald Kristensen, Helge Nielsen, Elna Syvertsen, Grethe Philip, P. E. Eriksen, Søren Andersen, Henry Christensen, Peter Larsen, Poul Sørensen, Asger Jensen, Clara Munck og Chr. Madsen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om saltvandsfiskeri.

(Lovforslaget (nr. 138) findes i tillæg A. sp. 1681, fremsættelsen i tidenden sp. 3920).

Formanden: Sammen med denne sag foretages de tre følgende sager på dagsordenen, nemlig:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet.

(Lovforslaget (nr. 139) findes i tillæg A. sp. 1681, fremsættelsen i tidenden sp. 3920).

Første behandling af forslag til lov om ferskvandsfiskeri.

(Lovforslaget (nr. 140) findes i tillæg A. sp. 1757, fremsættelsen i tidenden sp. 3920).

Første behandling af forslag til lov om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m.

(Lovforslaget (nr. 141) findes i tillæg A. sp. 1741, fremsættelsen i tidenden sp. 3920).

Lovforslagene sattes til forhandling.

H. Larsen (Bjerre): Dette kompleks af forslag vedrørende dansk fiskeri består af forslag til lov om saltvandsfiskeri, forslag til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet, forslag til lov om ferskvandsfiskeri og forslag til lov om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m.

Lovforslagene berører altså alle dele af fiskeriets erhvervsmæssige interesser, ligesom lov-

givningen også er retningsgivende for sportsfiskeriet i vort land. Af den grund vil det være rimeligt her ved førstebehandlingen at fremsætte enkelte principielle bemærkninger, hvorimod den mere detaljerede drøftelse naturligt hører hjemme ved den udvalgsbehandling, som det bliver nødvendigt at foretage, fordi der i lovforslagene forekommer ændringer af en sådan karakter, at flere oplysninger må skaffes til veje.

Den højtærede fiskeriminister har dog haft en heldig hånd ved udformningen, der bygger på de skitser, som fiskerikommisjonen af 27. juni 1961 gennem de nedsatte underudvalg har afgivet, så mulighederne for at få forslagene bjerget igennem det høje ting skulle nok være gode, når en udvalgsbehandling først har klaret de spørgsmål, der rejser sig gennem drøftelsen her ved første behandling.

Vedrørende lovforslaget om saltvandsfiskeri skal jeg bemærke, at den foreslåede ajourføring er blevet mere overskuelig, hvilket naturligvis kun kan vække tilfredshed; der er dog enkelte paragraffer, som det bliver nødvendigt at se nærmere på. Spørgsmålet om omfanget af erstatningsregler i henhold til lovforslagets § 4 må utvivlsomt nærmere overvejes. Der er også fra fiskerierhvervet omkring Ålbækbugten kommet alvorlige henstillinger i anledning af den foreslåede udvidede fredning. Jeg forstår meget vel, at vore fiskeribiologer lægger megen vægt på de ændrede fredningsregler, fordi man skønner, at de vil være af væsentlig værdi for en rimelig udvikling af fiskebestanden. I betragtning af den betydning, som vore biologer og deres forskning har haft for vor udvikling af fiskebestanden, må deres indstillinger naturligvis have megen vægt og tillægges afgørende betydning. Men selv med dette taget i betragtning må § 18 i lovforslaget ind i udvalgets overvejelser med henblik på mulige ændringer.

Også § 13, stk. 4, i kapitel IV om beskyttelse og ophjælpning af fiskebestanden har voldt bekymring mange steder. Jeg har således fået en henvendelse fra en østjysk fiskeriforening, og med formandens tilladelse vil jeg gerne citere den for det høje ting, således at det får kendskab til de tanker, der rører sig ude i fiskerierhvervet.

Der siges her følgende:

[E. Larsen (Bjerre).]

„Som sikkert bekendt har der i mange år været et udbredt ønske blandt fiskere langs Jyllands østkyst om, at den nuværende fredning i månederne maj, juni og juli måtte ophøre. Ønsket fremkommer ud fra den betragtning, at fredningsbestemmelserne er uden værdi og nærmest til gene for fiskeriet.

Forholdet er det, at da fredningen i sin tid blev etableret, var farvandet langs hele kysten dækket af et tykt lag græs og tang. Fisken var dengang mere stationær, men siden tangen forsvandt, vandrer fisken meget mere, således at så snart varmen sætter ind, findes der ikke rødspætter, der holder mindstemålet, inden for fredningsgrænsen, men i køligt vejr trækker fisken med det samme inden for grænsen. Dertil kommer, at fisken da er meget levekraftig, og småfisk vil altid kunne genudsættes i fuld levedygtig stand. Når der desuden ses hen til, at store dele af området periodevis er lukket på grund af militære skydeøvelser, må alle kunne forstå vore berettigede krav om mulighed for at fange fisken, hvor den findes; det vil næsten i alle tilfælde være med vesten kuling og køligt vejr, og da vil der altid være brug for fisk. Dette støttes også fuldt ud af Dansk Fiskeriforening, men hvis det trods alt ikke skulle lykkes at få fredningsbestemmelserne ophævet, må vi under alle omstændigheder forlange maj måned uden for fredningen.

Det ville være trist, hvis fiskeren skulle overtræde loven for at få mulighed for at tjene føden.“

Der er sikkert også andre fredningsbestemmelser, der er grund til at kigge på i det nedsatte udvalg. Der er dog grund til at understrege, at loven vedrørende saltvandsfiskeri ligesom tidligere må sigte på det samlede fiskeris hovedinteresser, men selv med dette for øje må det være rimeligt at se på de muligheder, der måtte være for at få de enkelte landsdeles interesser til at falde sammen med det hovedsigte, som loven har.

Jeg har i nogle aviser læst, at denne nye lovgivning også skulle indeholde forbud mod ålestangning, ligesom der fra en kreds af ålefiskere på Samsø er sendt mig en hen-

vendelse herom. Efter at have gennemgået lovforslagene — både om saltvandsfiskeriet og ferskvandsfiskeriet — kan jeg ikke se, at der i nogen paragraf skulle være forbudsbestemmelser af den nævnte art. Skulle min opfattelse imidlertid ikke være rigtig, vil jeg anmode den højtærede fiskeriminister om at retlede mig. Måske kunne det være nyttigt, om den højtærede minister her fra tingets talerstol ville fremsætte en udtalelse, der kunne opklare de misforståelser, der tilsyneladende hersker om disse problemer rundt omkring i landet.

Lovforslaget vedrørende ferskvandsfiskeri omfatter bl. a. en nydannelse i § 1, idet kanaler, grøfter og lignende kunstigt frembragte vande, hvis de indgår som led i et naturligt vandløbssystem, kommer med ind under bestemmelserne. Det synes at være meget rimeligt i betragtning af den udvidelse ad mekanisk vej, som danske åløb får i forbindelse med den udbygning, vort land fortsat er inde i.

I forbindelse med disse mekaniske indgreb over for de naturlige vandløb finder jeg det rimeligt at fremhæve værdien af den beskyttelse af naturlige bæk- og åløb, som udøves gennem fredninger og fra Dansk Naturfredningsforenings side. „Den blide danske bæk med dens puslestrøm“ skulle nødvendig forsvinde fra landskabet, hvor den tjener til at fremme skønhedsindtrykket og tillige udgør en rigdomskilde for de medborgere, som med medestangen her finder et velegnet rekreatiomsområde. Ferskvandsfiskeriet har jo gennemgået en rig erhvervs-mæssig udvikling, hvorfor det også er rimeligt, at lovgivningen herom føres frem til et stade, som imødekommer de hensyn, udviklingen har befordret.

Bestemmelsen i § 45 om forbud mod fiskeri med kroge agnet med naturlig agn i tiden fra 1. november til 15. april er ikke blevet modtaget med glæde i vestjyske sportsfiskerkredse, ved jeg, fordi man mener, det vil hæmme fangsterne stærkt. Ganske vist er der i vid udstrækning i lovforslaget taget hensyn til sportsfiskernes interesser, idet §§ 13 og 28 i forhandlingsstatus ligestiller Danmarks Sportsfiskerforbund med Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, ligesom disse foreninger i henhold til § 66 får andel i de bøder, der idømmes for overtrædelse af lovens bestemmelser. Det er

[H. Larsen (Bjerre).]

imidlertid et spørgsmål, om ikke sportsfiskeriet fortjener samfundets bevågenhed i noget højere grad, end tilfældet er i denne lovgivning. Igennem sportsfiskernes organisationer udrettes et ganske respektabelt arbejde i forbindelse med fiskebestandens pleje. Der ofres selv af mindre sportsfiskerforeninger meget betydelige beløb på udsætning af yngel. Når ministeren ikke har ment at kunne imødekomme foreningernes henstilling om indførelse af et særligt fisketegn, hvis provenu skulle bruges til en udvikling af fiskeplejen, vil jeg henstille, at der ved optagelse af særlige bevillinger åbnes udvej for en mere direkte støtte til dette arbejde med udsætning af yngel, thi her falder erhvervsfiskeriets og sportsfiskernes interesser så meget sammen, at begge parter kunne få både gavn og glæde deraf.

Hvad angår forslaget om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå, kan der ikke være meget at sige til, at denne lovgivning underkastes fornøden revision, således at den kommer til at svare til de bestemmelser, som bliver gældende i ferskvandsfiskeriloven i øvrigt; men det må egentlig beklages, at det ikke har været muligt at indarbejde dette særforslag i den øvrige fiskerilovgivning. Ændringerne vil sikkert ikke møde modstand, da ingen af dem rører ved selve princippet i den tidligere af tinget herom vedtagne lovgivning.

Ej heller lovforslaget om ændring i lov om afløsning af statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet vil få nogen til at stejle. Det skulle da lige være over titlen. Her overføres de bestemmelser i saltvandsfiskeriloven, der angår tvistigheder mellem de personer, der efter afløsningsloven nu er berettigede til ålefiskeriet, og de frie fiskere, og det er såre naturligt, at man lovgiver herom.

Ved en samlet vurdering af den omfattende lovgivning, som altså sigter på at gøre de mange bestemmelser, der angår dansk fiskeri, overskuelige, kunne det måske

være rimeligt at rejse det spørgsmål, om ikke denne lovgivning burde samles i en enkelt lov betitlet lov om fiskeri i Danmark, således at bestemmelserne vedrørende saltvandsfiskeriet, ferskvandsfiskeriet og fiskeriet i Randers Fjord og Gudenå blev et samlet hele. Når man endelig er inde på rationalisering, burde man vel nok rationalisere fuldt ud.

Fra alle sider vil man utvivlsomt bidrage til at skabe de bedst mulige vilkår for vort fiskerierhverv, således at ingen muligheder forspildes. Gennem årene har vort samfund da også i lighed med, hvad der finder sted over for andre erhverv, i egen velforstået interesse påtaget sig økonomiske byrder til fremme af fiskeriet. Således udviser statsregnskabet for 1962-63 en udgift på i alt 9,6 mill. kr., som er bevilget til formål angående fiskeriets trivsel. I dette beløb indgår også tilsyns- og kontrolforanstaltninger med 1.267.332 kr. Til varetagelse af det danske fiskeris interesser i udlandet indgår en bevilling på 530.000 kr., hvilket også er et synligt udtryk for den vægt, som vort land må lægge på en rimelig markedspleje for vort fiskerierhverv. Revisionen her må ses på baggrund af ønsket om at viderebefordre den kraftige udvikling, som fiskerierhvervet er inde i. Skønt antallet af udøvende inden for erhvervet er faldet med omtrent 1.400 inden for en 10 års periode, har omsætningen været meget stærkt stigende; alene eksportværdien er steget fra 184 mill. kr. til 630 mill. kr. fra 1951 til 1961. Betydningen heraf for vort lands samlede valutabalance er ikke svær at få øje på. Forhåbentlig vil det lykkes at fortsætte denne udvikling.

Men i forbindelse med de bestræbelser, der udfoldes for at skaffe afsætning for fangsterne, må det egentlig meget stærkt beklages, at forbruget af fisk i den daglige husholdning her i landet er alt for ringe. For år tilbage har videnskaben fastslået, at fisk, hvad enten det nu drejer sig om en gylden røget bornholmer eller en tommetyk kattegatrødspætte, indeholder netop alt det, den menneskelige organisme har brug for. Man

[H. Larsen (Bjerre).]

kan ikke tilbageholde en bemærkning om, at det måske kunne være rimeligt, at man knuste nogle af medicinflaskerne og spiste fisk i stedet for. Men til trods for at fisk er et af vore sundeste næringsmidler, andrager forbruget af fisk her i Danmark kun 16 kg pr. indbygger. Forbruget ligger betydelig højere i andre lande: I Sverige er forbruget således mellem 18 og 20 kg, i Storbritannien er der et forbrug på mellem 20 og 24 kg, Norge er helt oppe på 40-45 kg pr. indbygger, og Island sætter rekord med ikke mindre end 75 kg pr. indbygger, så vi har altså noget at stile henimod her i Danmark.

Mulighederne for at udvikle et meget større forbrug herhjemme må være til stede. Derfor betragter jeg det som noget meget beklageligt, at det ikke har været muligt at fortsætte det betydningsfulde arbejde i Dansk Fiskeriråd, som udfoldede et dygtigt og nyt initiativ til fremme af fiskerierhvervets interesser særlig på hjemmemarkedets område. Men forhåbentlig vil denne lovgivning bidrage til, at hele fiskeriet i vort land kan fortsætte den stærke udvikling, det har været inde i gennem de seneste år.

Lovenes paragraffer indeholder hist og her noget, som er slet, men følger vi vendingen om, at af slet bliver slet kun, slet og ret, men ondt til godt vendes let, ja, så vil der være håb om, at vi under arbejdet i udvalget kan forme ændringer, som yderligere kan bidrage til at gøre lovgivningen velegnet efter dens hensigt, og jeg kan på socialdemokratiets vegne love at medvirke hertil.

Østergaard: Jeg vil gerne indledningsvis udtale min anerkendelse af, hvad vore praktiske fiskere har præsteret i retning af fangstforøgelser i de 12-13 år, den gældende lov har virket. I henhold til de tal, som den højtærede minister har nævnt i sin fremsættelse, er der sket en fangstforøgelse fra 280.000 t i 1951 til 840.000 t eller en stigning på 300 pct. Det er jo virkelig imponerende, og det gør ikke præstationen mindre, at dette er sket samtidig med, at de aktive fiskeres antal er blevet betydelig reduceret, omend den reduktion ikke har været så katastrofal eller så faldende som for landbrugerhvervets vedkommende. Men der er altså i den anledning grund til at lette på

hatten eller kippe med flaget, og det vil jeg gerne gøre hermed.

I forbindelse med den højtærede ministers fremsættelsestale om fangstforøgelsen og eksportindtjeningen eller eksportværdien vil jeg gerne spørge om et par ting. Ministeren gør opmærksom på, at fangsten i 1951 var 280.000 t, værdien 190 mill. kr. og eksportværdien 184 mill. kr., men i 1963 har vi altså den store stigning til 840.000 t til en værdi af 470 mill. kr., men her er eksportværdien opgivet til 630 mill. kr. Jeg vil da gerne spørge: er det forædlingsindustrien, fiskeindustrien, som er årsag til, at eksportværdien er så langt, langt større end værdien på kajen? Hvis det er tilfældet, så er det — det vil jeg nok have lov til at understrege — virkelig imponerende, men det er også muligt, at der er en anden forklaring på tallene. Er det de tal, så er stigningen i eksportværdien ikke 300 pct., men oven i købet 340 pct. Det vil være rart at få en forklaring på, hvordan det forholder sig; jeg mener nemlig ikke, at det uden videre fremgår af tallene.

Men for fiskeriets vedkommende kan vi fastslå, at det også under de gældende love er gået ganske godt, og vi kan sikkert også regne med, at selv uden en lovændring vil fiskeriet fortsat gå fremad, vi håber både til fiskeriets egen gavn og i alt fald sikkert til samfundets gavn. Den valutaindtjening, fiskeriet præsterer, har nemlig den lighed med landbrugets valutaindtjening, at den overvejende er en nettovalutaindtjening — den foregående taler var inde på lignende betragtninger — idet de samfundsmæssige udgifter til fiskeriet er yderst beskedne.

I forbindelse med, at vi her behandler både saltvandsfiskeriloven og ferskvandsfiskeriloven, vil jeg gerne spørge, hvordan det forholder sig med disse fangst- og værdital, hvis vi sætter dem i forhold til saltvandsfiskeriområdet og ferskvandsfiskeriområdet. Vi er naturligvis alle sammen klar over, at saltvandsfiskeriområdet er langt det overvejende, hvad betydningen angår, men hvordan er det med forholdet? Jeg tror, det vil interessere mange at få det at vide til vurdering af så mange ting, som står i forbindelse med disse lovforslags videre behandling.

Disse fangstforøgelser, som jo ikke alene præsteres fra dansk side, men også af andre

[Østergaard.]

landes fiskere, rejser forståeligt nok spørgsmålet: kan fiskebestanden i vore have holde til den udfiskning?

Ministeren nævnte også i sin fremsættelse, som jeg her vil vende tilbage til, at der for nylig i London er afsluttet en konference angående fiskerigrænserne, og det blev videre sagt, at der synes opnået enighed mellem de fleste vesteuropæiske lande om at holde udvidelsestendenserne inden for rimelige grænser. Dette udtryk er, forekommer det mig, en så forsigtig formulering, at det giver mig anledning til direkte at spørge: er der i det hele taget opnået realiteter med henblik på at vise tilbageholdenhed på dette område? Er det sket, eller forholder det sig sådan, at alle regner med, at vore haves rigdomme er uudtømmelige? Og da jeg er ved at berøre forhold vedrørende konferencen i London, vil jeg også gerne spørge om en anden ting af interesse.

Forleden dag læste jeg i en pressemeddelelse, at en af ambassadør Niels Svenningsens sidste embedshandlinger i London var på Danmarks vegne at undertegne fiskerigrænsekommisionens aftaler. I den forbindelse vil jeg gerne spørge: hvilke realiteter ligger der bag ved disse meddelelser, og hvad dækker disse aftaler? Er det sådan, at dette store problem er løst? Er fiskerigrænseproblemet løst sådan, at man nu i stedet for det altdækkende udtryk fiskeriterritoriet, som anvendes i lovforslaget, kan indsætte de faste grænser? Det vil også være af interesse at få det at vide.

Må jeg i øvrigt om saltvandsfiskerilovforslaget sige, at praktiske ændringer af vital betydning for fiskeriet er der ikke tale om; men det behøves som sagt heller ikke — det går jo godt foruden. Ministeren udtalte selv i sin fremsættelse, at det ikke er revolutionerende ting, der foreslås, og det må i sandhed siges at være rigtigt.

Der er dog én nydannelse, som også omtales af den højtærede minister, og som jeg også gerne vil give en særlig omtale; det drejer sig om ændringerne i § 4. Om ikke denne paragraf ligefrem er revolutionerende, så er den i hvert fald en meget vidtrækkende nydannelse. Jeg vil gerne i denne forbindelse citere, hvad den højtærede minister sagde i sin fremsættelse:

„Det er endvidere foreslået, at der skal åbnes mulighed for ydelse af erstatning til erhvervsfiskeriet i de tilfælde, hvor anlæg på fiskeriterritoriet gør indgreb i erhvervsmulighederne.“

Jeg synes, det er meget forsigtig tale i betragtning af den kendsgerning, som jeg mener loven dækker over. Jeg vil gerne sammenstille dette med, hvad der står i det afgørende punkt, nemlig stk. 2 i § 4, hvor det hedder:

„Tilladelse til foranstaltninger på fiskeriterritoriet, hvis gennemførelse vil være til hinder eller ulempe for det på stedet normalt udøvede erhvervsfiskeri, kan ikke gives, medmindre der samtidig af vedkommende minister er truffet afgørelse med hensyn til spørgsmålet om ydelse af skadesløsholdelse til de erhvervsfiskere ...“ o. s. v. o. s. v.

Jeg synes som sagt ikke, at ministerens forsigtige omtale her dækker den efter min opfattelse meget kategoriske bestemmelse; for det er først derefter, vi får nogle oplysninger om et nævn, der skal nedsættes til afgørelse af de stridsspørgsmål, der ganske naturligt vil opstå.

Jeg er meget betænkelig og usikker over for denne paragraf, fordi det er umuligt at overskue rækkevidden og konsekvensen af den. Når vi lovgiver, søger vi dog at forudse virkningerne af paragrafferne, men i dette tilfælde kan de ikke overskues, fordi ordene, eller skal vi sige begrebet „til hinder eller ulempe“ ikke kan defineres eller afgrænses. Hvad der bliver lagt i disse ord, vil være vidt forskelligt, efter som det skal bedømmes og vurderes af fiskerne eller af dem, der skal iværksætte de påtænkte foranstaltninger. Jeg tvivler slet ikke om, at det voldsomt lignende nævn vil komme i funktion, hver gang en sådan sag opstår.

Den samme uklarhed hænger ved ordet „foranstaltninger“. Hvad er det? Hvor lidt skal der til? At havnebyggeri, brobyggeri og flere andre store ting kommer ind derunder, er klart, men spørgsmålet er: hvor langt går man ned? Gælder det også en uskyldig inddæmning af brakvand i f. eks. Nørre Nissum Fjord i forbindelse med landvinding? Alt dette er uklart. Men hvis det bliver muligt at få disse begreber nærmere afgrænset, så konsekvenserne kan over-

[Østergaard.]

skues, vil jeg for mit vedkommende se lidt mildere på bestemmelserne. I øvrigt må vi jo, når talen er om erstatning for ulemper på disse områder, erindre, at fiskeriterritoriet eller søterritoriet — hvilket udtryk man nu vil bruge — jo ikke er privateje, men samfundseje.

På en måde er jeg ked af, at jeg har måttet komme med disse kritiske bemærkninger til et punkt i lovforslaget, som mange fiskere tillægger så stor betydning, men jeg vil udtale ønsket om, at vi under udvalgsbehandlingen må kunne finde frem til en sådan formulering af bestemmelsen og paragraffen, at den bliver sagligt forsvarlig, samtidig med at den yder fiskerne en rimelig behandling.

Alle de øvrige områder, som lovforslaget omfatter, skal jeg helt forbigå her ved lovforslagets første behandling, dels fordi jeg kan tiltræde mange af disse bestemmelser, dels fordi de har givet anledning til stor diskussion og uenighed mellem fiskerne og de sagkyndige, og endelig fordi mange af de ting er af så speciel fiskerimæssig karakter, at de faktisk kun egner sig til videre behandling i et udvalg, som jeg i øvrigt kan tilsige mit partis positive medvirken til.

Dernæst vil jeg vende mig til lovforslaget om ferskvandsfiskeri. Dette lovforslag er præget af en betydelig omredigering, som kan have sin nytte. Det er egentlig meget morsomt at se, at dengang vi fik de tidligere love, i 1951, da blev også disse love karakteriseret som en nydannelse og virkelig eksemplariske med hensyn til udformningen og opdelingen, og jeg indrømmer, at der nu er sket et yderligere fremskridt her. Det er godt at vide, at det gode kan man aldrig blive færdig med at forbedre. Men lovforslaget om ferskvandsfiskeri bærer også et andet særpræg — jeg har i hvert fald opfattet det som et særpræg i modsætning til, hvad den forrige ærede taler var inde på — nemlig dette, at sportsfiskerorganisationerne er kommet med ind i billedet, når det gælder ferskvandsfiskeriets område. Jeg må i øvrigt betragte det som såre naturligt. Efter den tiltagende sammenstuvning af mennesker i byer og det dermed øgede behov for rekreation er det forståeligt, at mange foretrækker at komme ud i naturen; det er også forståeligt, at flere og flere slår sig på lyst-

fiskeri eller sportsfiskeri i deres fritid — en fritid, der sikkert vil være godt anvendt. Men i forbindelse med det tiltagende lystfiskeri melder sig også problemet om fiskebestanden, et spørgsmål, der ikke alene vedrører lystfiskerne, men også erhvervsfiskerne. Dermed kan vi nok sige at vi er inde ved kernen af dette lovforslags hovedsigte, idet hovedsigtet jo er at øge fiskebestanden i vore ferskvandsområder; men foruden hensynet til det øgede antal sportsfiskere med de lovmæssige rammer og reguleringer, der skal til, er der også andre hensyn at tilgodese i denne forbindelse.

For mig er det naturligt at nævne dambrugserhvervet. Det er nok et ferskvandsfiskeriområde, men dog på en helt anden måde end de områder, som sportsfiskerne interesserer sig for. Ferskvandsområdet er også nøje knyttet til landbrugsområdet. I denne forbindelse spiller både afvanding, grundforbedring og landvinding ind. Vi kan jo ikke komme uden om, at en af hovedbestemmelserne i vandløbsloven er, at alt skadeligt vand skal bortledes, så også på dette felt skal der i praksis foretages en afvejning af hensynet til disse interessemodsatninger og interesseområder. En af hovedopgaverne for denne lovgivning er jo at tilsigte en balancering mellem disse hensyn og interesser.

Jeg vil her gerne komme med en bemærkning om udvidelsen af lovens område. Det foreslås, at nu også kanaler, grøfter og lignende kunstigt frembragte ferske vande indgår under løvens område. Jeg kan godt betro den højtærede fiskeriminister, at mange af mine kolleger inden for landbruget har været lidt betænkelige ved denne udvidelse, som de ikke har kunnet se konsekvensen af. Men jeg må også samtidig sige, at jeg har påtaget mig forsvaret for, at bestemmelsen udvides med disse områder, og forsvaret ligger vel nok i den saglige tilføjelse: for så vidt de indgår som et led i eller træder i stedet for dele af et naturligt vandløbssystem. Så må også det kunne godtages.

Også under hensyn til den afbalancering, som vi vil tilsigte, vil jeg i udvalget være meget interesseret i at se på den bestemmelse om omlædningsindretninger, der skal opføres både ved stemmeværker, styrt og lignende og også ved gamle stemmeværker. Det er jo noget, der kan være af ret vidt-

[Østergaard.]

gående betydning og få økonomiske følger. Men jeg ser med tilfredshed på en bestemmelse i lovforslaget om, at den slags foranstaltninger ikke må kræves af fiskeriministeren, hvis ikke udgifterne står i et rimeligt forhold til de ting, som tilsigtes.

Ser vi dernæst på problemet fredningstider og mindstemål for fisk, må jeg indrømme, at det er et område af så speciel fiskeribiologisk karakter, at jeg ikke har nogen forstand på det og derfor skal forbigå det. Men vi kommer samtidig ikke uden om, at disse spørgsmål er af stor interesse for sportsfiskerne. Nok er man interesseret i fredningstider til ophjælpning af bestanden, men på den anden side ønsker man også fredningstiderne så korte som muligt.

Jeg vil dernæst knytte et par bemærkninger til bestemmelserne om de fangstredskaber, der bliver forbudt. Jeg vil gerne sige et par ting vedrørende spørgsmålet om ålejern. I modsætning til den ærede foregående taler er jeg opmærksom på, at forbud mod ålestangning og brug af savlyster kun angår ferkvandsområdet, men det er vel også nok dem, der interesserer sig for dette område, der vil yde den største modstand. I den forbindelse må vi være forberedt på, at der, hvis ikke der sker en ændring af denne bestemmelse under udvalgsbehandlingen, vil opstå en meget stor strid om, hvad der er saltvandsområde, og hvad der er ferskvandsområde. Vi ved, at områderne grænser til hinanden, og at de ikke er særlig lette at afgrænse.

En anden kritisk bemærkning vil jeg som ikke-sagkyndig fremsætte angående fredningstiderne, der bliver udvidet med hensyn til fiskeri med krog og agn. Det er blevet oplyst, at der bag de foreslåede bestemmelser står et enigt sportsfiskeri. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom på, at jeg på grundlag af de henvendelser, jeg har fået angående dette forhold, ligesom den ærede foregående taler gjorde det, faktisk tvivler på, at dette er tilfældet. Det er vistnok, skal vi sige de højere led i sportsfiskerorganisationerne, der står bag forslaget. Jeg ved ikke, om det ikke, når vi kommer ned til de menige medlemmer, skorter lidt på enigheden. Jeg har i hvert fald fået kraftige henvendelser og protester mod det, endda, kan jeg tilføje, fra den højtærede fiskeriministers egen valg-

kreds. Men vi får høre, om den argumentation, der gives derfor, kan holde. Vi skal nok få den frem, samtidig med at protesterne kommer under udvalgsbehandlingen. Med alt muligt forbehold, da jeg ikke har meget forstand på netop det punkt, må jeg sige, at jeg ikke finder, at det uden videre er logisk, at en eventuel påkrævet forlænget fredning af laks og ørred kan erstattes af en måneds eller halvanden måneds forlænget forbud mod fiskeri med krog og agn. Der kan nok være en forbindelse mellem de to ting; men at de kan sammenstilles, mener jeg er lidt tvivlsomt. Men det er også en af de ting, vi kan behandle nærmere i et udvalg.

Den højtærede minister var selv i fremsættelsestalen inde på det forslag, som sportsfiskerne har stillet om indførelse af fisketegn, og omtalte, at dette forslag har mødt modstand hos en anden organisation, Ferskvandsfiskeriforeningen. Jeg har hørt på en del af argumentationen, og jeg kan sige, at jeg ikke har taget stilling til denne sag, men at jeg på grundlag af henvendelser fra tilhængere af indførelse af fisketegn har fået lidt mere sympati for tanken, end jeg har haft. Jeg vil dog gerne sige om dette — det er ligeledes i modsætning til den foregående taler, som efterlyste, at der blev stillet øgede offentlige bevillinger til rådighed for ophjælpning af fiskeriet i de ferske vande — at min stilling til denne sag er den, at kommer vi til at stå over for, at der skal øgede bevillinger til ophjælpingen af fiskebestanden i de ferske vande, da ser jeg hellere, at disse udgifter afholdes ved en ordning i forbindelse med fisketegn end ved en ordning i forbindelse med de offentlige kasser.

Jeg har ikke flere bemærkninger til lovforslaget om ferskvandsfiskeri.

Hvad angår de to små lovforslag, som omfatter fiskeriet i Randers Fjord og Gudenå, samt lovforslaget vedrørende ålegårdsrettighederne, har jeg heller ikke mange bemærkninger til dem, men kan sammenfattende sige, at disse forslag i realiteten er uændrede. De indeholder en mængde redaktionelle ændringer, der er nødvendige for at bringe disse love i overensstemmelse med de to hovedlove, for at der ikke skal finde overlappning sted, og for at der ikke skal være nogen overflødige bestemmelser.

Men jeg vil gerne her rejse et andet spørgsmål, som er blevet berørt i fiskeri-

[Østergaard.]

kommissionen og det underudvalg, som har forberedt ferskvandsfiskeriloven. Det er det ønske, der blev fremsat af dambrugsforeningerne om, at man får lovbestemte afstandsbestemmelser mellem dambrugene. Det er jo et problem, der presser sig på. Jeg skal ikke her komme med argumentationen for det. Dambrugene henvendte sig til folketingsudvalget, da vi havde vandløbsloven til behandling. De blev afvist. Jeg har selv været vidne til, at spørgsmålet blev afvist i udvalget som værende ferskvandsfiskeriloven uvedkommende. Men resultatet i underudvalget blev jo, at der skulle rettes en henstilling til den højtærede fiskeriminister om at nedsætte et hurtigt arbejdende forsøgs- og undersøgelsesudvalg, der kunne afgive en indstilling om alle de problemer, som knytter sig til dette forhold. I den forbindelse vil jeg gerne spørge, hvordan det er gået. Har den højtærede minister fået opfordringen? Er udvalget nedsat? Det er det vel næppe, men er det under forberedelse? Og hvis ikke, vil jeg gerne herfra komme med en lille bemærkning om, at den højtærede minister på dette område gerne må skynde sig. Her kommer vi jo ikke i konflikt med nogen dato som f. eks. den 15. marts.

Som nævnt er disse lovforslag udarbejdet af nogle underudvalg under fiskerikommisjonen af 1961, men mod sædvane er der ikke afgivet nogen officiel betænkning fra hverken det ene eller det andet af disse udvalg, som har behandlet denne lovgivning, og særlig for ferskvandsfiskerilovens vedkommende har det knebet med tid til behandlingen. Det har vakt en del forundring, at et lovkompleks, der er blevet behandlet i en kommission, ikke engang har nået at komme ud til de interesserede organisationer til høring og udtalelse, inden det blev fremsat i folketinget. Jeg tror nok, at forundringen vil blive fulgt op af megen kritik mod den højtærede fiskeriminister, men det bliver en sag mellem den højtærede minister og de pågældende organisationer. Jeg forstår nok, at årsagen er tidnøden, den 15. marts, efter hvilken dato lovforslagene ikke kunne fremsættes. Da nu lovforslagene kom, lidt hovedkulds, kan man godt sige, på folketingets bord, har folketinget det ekstra ansvar, at der nu tages den fornødne tid til

en grundig efterprøvelse. Jeg bruger udtrykket efterprøvelse, fordi jeg er bekendt med det grundige forarbejde, der er præsteret i fiskerikommisjonen underudvalg; men selv efter dette arbejde er der grundlag for en grundig efterprøvelse.

Jeg vil gerne have lov til at betragte denne første behandling som den første førstebehandling; det vil sige, at jeg ikke regner med, at disse lovforslag kan færdiggøres i dette folketingsår. Vi må regne med, at de skal genfremsættes i det kommende folketingsår. Det kan ikke lade sig gøre at færdiggøre dem i dette, dels på grund af den før omtalte hovedkulds fremsættelse, men også på grund af den korte tid, vi har tilbage i indeværende folketingsår, og fordi de organisationer, som ikke har haft tid til at udtale sig, nu i hvert fald skal have god tid til at reagere.

Jeg vil gerne høre, om den højtærede minister er enig med mig i denne fremgangsmåde, og sluttelig vil jeg tilsige mit partis positive medvirken foreløbig til en behandling af det samlede lovkompleks i et udvalg.

Baago: Indledningsvis kan jeg på det konservative folkepartis vegne tilsige partiets velvillige behandling af forslag nr. 138, forslag til lov om saltvandsfiskeri, og forslag nr. 139, forslag til lov om ændring i lov om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet. Jeg går ud fra, at forslagene bliver henvist til behandling i et udvalg. Jeg har af den højtærede fiskeriministers fremsættelsestale bemærket, at der næppe bliver tale om at færdigbehandle forslagene i indeværende folketingsår. Den foregående ærede ordfører var inde på det samme, og jeg deler hans anskuelse på det punkt.

Angående lovforslag nr. 139, der i virkeligheden kun angår overførelse af en række bestemmelser fra den nugældende ferskvandsfiskerilovs § 7 til loven vedrørende fiskeri med ålegårde, kan der næppe være anledning til mange forhandlinger. Som udviklingen er skredet frem med afløsning af retten til dette fiskeri, må det være naturligt at fjerne disse bestemmelser fra saltvandsfiskeriloven og placere dem i loven om retten til fiskeri med ålegårde.

[Baagø.]

Angående lovforslag nr. 138, der omhandler loven om saltvandsfiskeri, skal jeg kun gøre nogle få bemærkninger her ved første behandling. Forslaget er præget af mange enkeltheder, som er af rent teknisk karakter, om jeg må sige det på den måde. Disse mange enkeltheder er i virkeligheden kun forståelige for de særligt sagkyndige, fiskerne og ministeriets embedsmænd. Da forslaget er fremgået af det arbejde, der i lang tid er blevet udført af en underkommission af den siddende fiskerikommission, hvor både embedsmænd og fiskerirepræsentanter har haft sæde, kan man gå ud fra, at forslaget i det store og hele indeholder de bestemmelser, der må anses for nødvendige på saltvandsfiskeriets område. Det betyder næppe, at der ikke under lovforslagets behandling vil fremkomme krav fra fiskerne om ændringer på visse punkter. Der er da også allerede modtaget adskillige protester og henstillinger vedrørende ændring af flere af lovforslagets paragraffer.

Umiddelbart synes det, som om lovforslaget, hvad systematikken og overskueligheden angår, er et fremskridt fra den nu gældende lov. Det er klart, at med den rivende udvikling, der har været på fiskeriets område i de senere år, trænger den nuværende lov til en modernisering og ajourføring. Det nye forslag bør derfor, før det bliver lov, tilpasses til det moderne fiskeris behov og i øvrigt have fiskeriets videre udvikling i de kommende år for øje.

Der er i høj grad grund til at udtale megen anerkendelse over for fiskerierhvervets udøvere. Vel er det rigtigt, at der er ydet erhvervet hjælp i form af biologiske undersøgelser, anlæggelse af fiskerihavne m. m., men i det store og hele er fiskerne folk, som kan og vil klare sig selv, og som har vist, at de kan det. Ja, de har endog kunnet øge fangsterne og dermed eksporten i en sådan grad, at det må aftvinge alle beundring. Fiskeriet er blevet et sådant valutaskabende erhverv, at hele samfundet i høj grad må regne med det. Det vil derfor være klogt at give erhvervet de bedst mulige vækstvilkår, så den gunstige udvikling, vi har været inde i, kan fortsættes.

Lovforslagets bestemmelser om muslingeopdræt med henblik på at skabe grundlag for iværksættelse af et mere rationelt fiskeri

af muslinger til eksport er meget interessante.

Bestemmelserne i § 1, stk. 2, med hensyn til, hvilke personer og selskaber, rederier m. v. der har ret til at udøve fiskeri på dansk fiskeriterritorium, har fået en udformning, som jeg tror vil kunne sikre, at fiskeriet også under eventuelt kommende markedsdannelse ikke glider danske fiskere af hænde.

Som sagt til indledning vil vi med velvilje arbejde videre på behandlingen af disse lovforslag.

Niels Ravn: Jeg skal på det konservative folkeparti vegne fremkomme med nogle bemærkninger om forslaget til lov om ferskvandsfiskeri. Det er jo et stort og omfattende lovforslag; det indeholder mange enkeltheder, som er bedst egnet til udvalgsdrøftelse, og jeg skal derfor ved første behandling indskrænke mig til få bemærkninger.

Først vil jeg sige lidt om noget, der ikke findes i selve lovforslaget, nemlig det af Sportsfiskerforbundet til Folketinget fremsendte forslag om indførelse af fisketegn. Jeg må sige, at her er jeg i nogen grad på linje med det ærede medlem hr. Østergaard, der havde en vis sympati for denne tanke. Dog må jeg give udtryk for, at der må være visse undtagelsesbestemmelser; foruden mindreårige må også lodsejerne efter min opfattelse være undtaget. Desuden må vi finde en form for, hvorledes midlerne skal administreres; der kan være tilfredsstillende. Hvis vi kan finde en acceptabel løsning på disse problemer, er jeg velvilligt indstillet over for denne tanke, som Sportsfiskerforbundet her har fremført — også ud fra den betragtning, at der herved fremskaffes midler til løsning af opgaver, som kan løses, uden at de offentlige kasser belastes, hvilket de jo i modsat fald vil blive.

Det er ikke mange ændringer, der stilles forslag om, og de ændringer, der er, er mest udtryk for en omredigering. Lovforslaget tager stort set sigte på at gøre det lettere for de såkaldte vandrefisk: ørred, laks, ål o. s. v., at passere de spærringer, der kan indrettes i vore vandløb, navnlig de nye spærringer i forbindelse med turbineanlæg og lignende, og det kan sikkert også være rimeligt, at vi ser på disse spørgsmål.

[Niels Ravn.]

Når den højtærede fiskeriminister i sin fremsættelsestale taler om, at man moderniserer og forsøger at forenkle lovgivningen, må jeg dog sige, at der er visse ting, som efter min opfattelse stadig kunne trænge til modernisering og forenkling. Jeg tænker i denne forbindelse navnlig på paragrafferne 14 og 17. Er det virkelig nødvendigt, at vi fortsat lovgiver om rettigheder erhvervet af personer før 1889? Der kan vist ikke være så forfærdelig mange personer tilbage, som kan påberåbe sig slige rettigheder. Med hensyn til indretning af fangstredskaber i forbindelse med forskellige spærringer ved møller, sluser og lignende opererer man med en række forskellige årstal. Fangstindretninger anbragt efter en bestemt dato i 1917 skal have én vis åbningsbredde; er de anbragt før denne dato, men efter den 19. juli 1898, skal de have en anden bredde, og hvis de endelig er anbragt før 1898, så er der næsten fuldstændig frihed. Var det ikke muligt, at vi kunne finde frem til lidt mere enkle bestemmelser på disse områder?

Endelig er der i § 13 en bestemmelse om, at der skal nedsættes et navn, når der opstår tvistigheder i forbindelse med denne lov med hensyn til midtstrømslinjen i et vand. Ifølge lovforslaget skal begæring i fremtiden fremsættes over for fiskeriministeren. Jeg mener bestemt, at vi må bibeholde den gamle bestemmelse om, at henvendelse skal ske til den pågældende retskreds. Hvorfor gøre vejen længere for de pågældende? Det må være det mest rimelige, at så meget som muligt kan afgøres lokalt uden omvejen over centraladministrationen.

Til sidst må jeg lige sige, at med hensyn til nedsættelsen af disse landvæsensretter er der også et fremskridt i lovforslaget, idet der tidligere, hver gang en sådan landvæsensret skulle nedsættes, skulle ske henvendelse til fiskeriministeren om udpegning af et fiskerikyndigt medlem. Nu er det meningen, forstår jeg, at der skal udpeges en række medlemmer, en liste med sådanne fiskerisagkyndige, som de forskellige landvæsensretter kan henvende sig til rent lokalt. Her gør man det modsatte af det, jeg nævnte før; her afskaffer man omvejen over fiskeriministeriet, og jeg er i den situation, at jeg her kan give den højtærede fiskeriminister en lille blomst, hvis man kan tale om blom-

ster i forbindelse med fisk, det ved jeg ikke. Men altså, den sidste tanke tiltaler mig, hvorimod jeg må tage afstand fra den første.

Med disse få bemærkninger skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til fortsat velvillig behandling.

Vestergaard Poulsen: Hvis man ynder at fiske i rørte vande, skal man næppe vælge sig hverken Randers Fjord eller Gudenåen, og dette lille lovforslag vil næppe heller kunne formå at skabe større politisk bølgegang. Gudenåen er som bekendt Danmarks længste vandløb, og dens betydning for vore lystfiskere og erhvervsfiskere må ikke underkendes. Gudenåen og Randers Fjord indtager fremdeles en særstilling i lovgivningen. Kigger man efter i folketingets arkiv, ser man, at folketingsmanden for Randers amts første valgkreds, Schjøttz, allerede i 1885 over for indenrigsministeren anmeldte et spørgsmål om regler for fiskeriet, og af forhandlingerne i 1897 fremgår det, at 3 kommissioner gennem 37 år havde grundet over spørgsmålet vedrørende fiskeriet i de to områder. Selv om vi skal have en alvorlig udvalgsbehandling, tror jeg næppe, det skal tage så lang tid denne gang.

Det lovforslag, vi behandler i dag, må ses som en modernisering af den nugældende lov, og på enkelte punkter fjerner det nogle af de eksisterende hindringer for fiskeriet. Tillige er lovforslaget søgt bragt i harmoni med vore andre fiskerilove. Jeg skal undlade at komme ind på ret mange enkeltheder. Dog vil jeg gerne nævne spørgsmålet om fredning af havørred i yngledragt. Efter den nugældende lov gælder fredningen fra 1. november til 31. januar. Der er rejst ønske om, at man ændrer disse datoer, så fredningen bliver fra 30. november til 28. februar eller 31. marts.

Også spørgsmålet om det af Danmarks Sportsfiskerforbund fremsendte forslag om fisketegn bør vel indgå i udvalgets overvejelser. Disse og andre enkeltheder egner sig imidlertid bedst til udvalgsarbejde, og til et sådant kan jeg tilsige mit partis velvillige støtte.

Kirkegaard: Som det allerede er nævnt af tidligere ærede ordførere, er der gået en 12-13 år, siden de nugældende fiskerilove blev vedtaget. Der har jo fundet en meget

[Kirkegaard.]

stærk udvikling sted i denne årrække, og derfor må jeg også anse det for en naturlig ting, at vi moderniserer disse love.

Den store udvikling, der er sket, er jo udtrykt i tal i den højtærede ministers fremsættelsestale. Der er tale om en meget stor stigning i eksportværdien af den danske fiskefangst. Meget stærkt medvirkende til den store forøgelse af vor eksportindtægt er jo en meget tilfredsstillende udvikling inden for de danske fiskeriindustrivirksomheder.

Jeg kan ganske give tilslutning til den højtærede ministers bemærkninger i fremsættelsestalen om, at de forøgede fiskefangster er betinget af nye redskabstyper samt i høj grad af danske fiskeres personlige indsats. Ligeledes har jeg lagt mærke til ministerens bemærkninger om, at der i de senere år i forskellige lande er foretaget udvidelser af fiskerigrænserne. Disse udvidelser har jo til formål at holde fremmede fiskere væk fra de pågældende landes områder, således at hårdt fiskeri ved kysterne undgås. Jeg skal ikke her komme dybere ind på det, og jeg nævner også kun i forbigående, at ministeren har omtalt en konvention om fiskerigrænser. Den vil formentlig senere komme til behandling her i tinget.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er rigtigt i lovforslaget om saltvandsfiskeri at anvende betegnelsen fiskeriterritorium i stedet for søterritorium. For så vidt der kommer en udvidelse af fiskerigrænsen, er det klart, at de foreliggende bestemmelser må revideres, og jeg tænker her i særlig grad på bestemmelserne om trawlfiskeri i kapitel IV i lovforslaget.

Fiskeriets ønske om en revision af de gældende fiskerilove har som bekendt givet sig udtryk i nedsættelsen af en fiskerikommission, og de foreliggende lovforslag er i væsentlig grad resultat af de undersøgelser, som kommissionen har foretaget.

Som det fremgår af bemærkningerne til det foreliggende forslag til saltvandsfiskerilov, har man lagt vægt på at give loven et mere moderne tilsnit, en mere moderne op-

stilling, og det er min opfattelse, at reglerne nu er opstillet på en mere overskuelig måde, således at lovens opdeling i kapitler giver en god oversigt over de mange bestemmelser, som jeg i øvrigt ikke skal gå ind på i enkeltheder.

Nogle enkelte nydannelser vil jeg dog gerne nævne ved denne førstebehandling. Jeg har lagt mærke til, at bestemmelsen i lovforslagets § 4 om foranstaltninger på fiskeriterritoriet, der kan forårsage ulemper for eller hindre fiskeriet, går noget videre end de regler, der indeholdes i den gældende lovs § 26, idet der nu bl. a. foreslås forbud imod at udkaste eller udlede alle sådanne stoffer, som erfaringsmæssigt generer fiskeriet eller ligefrem kan hindre det, og som det af hensyn til fiskeriets betydning afgjort er rigtigt at beskytte erhvervet imod. I samme paragraf foreslås det endvidere, at der åbnes muligheder for ydelse af erstatning til erhvervsfiskeriet i de tilfælde, hvor anlæg på fiskeriterritoriet gør indgreb i fiskernes erhvervsmuligheder, idet der i sådanne tilfælde foreslås adgang til at få spørgsmålet om, hvorvidt skade er lidt, og hvorvidt erstatning bør udredes, afgjort af et nævn.

Meningen er — som nævnt i fremsættelsestalen, så vidt jeg husker — at søge skabt en løsning i de tilfælde, hvor fiskeriets interesser bør vige for andre betydelig større interesser. Jeg tror, det kommer til at dreje sig om f. eks. industriel landbrugsmæssig eller trafikmæssig udvikling i ganske særlig grad.

Nyt er også forslaget i § 12 om en udvidet fortrinsret til bundgarnspladser. En sådan udvidelse er begrundet i de kostbare redskaber, der nu anvendes til bundgarnsfiskeri. Samtidig er fremgangsmåden med hensyn til indtagelsen af disse pladser simplificeret, og jeg tror, at dette forslag er velbegrundet.

Den bestående adgang for lokale erhvervsfiskere eller organisationer til at få gennemført særlige vedtægter for visse fiskeriområder er foreslået udvidet efter reglerne

[Kirkegaard.]

i kapitel V. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre), at det er under kapitel V, vi kan finde et eventuelt forbud mod ålestangning m. v. Jeg er i tvivl om, hvorvidt den udvidelse, der er tale om her, er rigtig, og derfor er jeg nødt til allerede på nuværende tidspunkt, at sige til fiskeriministeren, at jeg må tage forbehold med hensyn til denne bestemmelse.

En anden nydannelse i forslaget er adgangen til på samme måde som adskillige steder i udlandet at foretage muslingeopdræt på særlige banker. En bestemmelse herom findes i § 2, og efter denne kan der altså gives eneret til muslingeopdræt, hvis ikke betydende offentlige interesser taler derimod, og for så vidt der ikke drives almindeligt fiskeri af større betydning på stedet. Jeg vil anbefale, at vi ser nærmere på det i udvalget. Jeg tror, dette kan få væsentlig betydning for den danske fiskeindustri.

Af andre enkeltheder vil jeg kun nævne, at der i lovforslaget om ferskvandsfiskeri er indsat en bestemmelse — det er jo allerede nævnt af tidligere ærede ordførere — således at vore sportsfiskere nu kommer nok så stærkt ind i billedet, som de aldrig har været det før, idet der er foreslået en bestemmelse om, at Danmarks Sportsfiskerforbund får andel i de bøder, der idømmes for overtrædelse af lovforslagets bestemmelser. Det er sikkert en bestemmelse, som i høj grad vil glæde vore sportsfiskere.

I øvrigt kan jeg generelt sige, at jeg tror, at lovforslagene tilsammen vil være til gavn for fortsat fremgang for fiskerierhvervet, og jeg kan derfor på det radikale venstres vegne give tilsagn om en positiv indstilling under lovforslagenes fortsatte behandling.

Vivike: Jeg vil gerne takke den højtærede fiskeriminister for, at disse fire lovforslag er blevet fremsat. I modsætning til et par andre ærede ordførere har jeg den opfattelse, at vi absolut bør anstrenge os for at få lovforslagene gennemført i denne folketingsssamling.

Der er opstået en del misforståelser med hensyn til lovforslagene, idet den opfattelse har bredt sig, at når de er vedtaget, vil ålestangning i Danmark være absolut forbudt. Jeg skal ikke bebrejde folk, at de kan få

denne opfattelse, for spørgsmålet er afhængigt af, hvorvidt man mener, at savtakker er krog-lignende anordninger. I fiskerikommissionen har man imidlertid den fortolkning, at en savtak ikke er en krog-lignende anordning. Det, der sker med hensyn til ålestangningen, er, at stangning bliver forbudt i ferskvand, og jeg kan da ikke indse, det skulle være så vanskeligt at finde ud af, hvor vi har saltvand, og hvor vi har ferskvand. Jeg ved godt, at vi har brakvand, hvor de to vande mødes, men ved ferskvand forstår jeg åer, søer og bække.

Lovforslaget om saltvandsfiskeri indfører jo ikke noget generelt forbud imod ålestangning, hvis det vedtages, som det foreligger her. Man udvider blot vedtægtsbestemmelserne lidt. Med den nuværende lov kan man jo ved hjælp af en vedtægt — hvis der er flertal for en sådan blandt den lokale fiskeriforenings medlemmer — forbyde ålestangning, som det f. eks. er tilfældet, fra is på Ringkøbing Fjord, dele af Guldborgsund o. s. v. Det nye i dette lovforslag er adgangen til vedtægtsmæssigt at lave et forbud mod ålestangning også fra åbne kyster. Det bliver dog sikkert ikke gjort ret mange steder, og jeg vil absolut mene, at den mand, der mestrer ålestangningens vanskelige kunst, fortsat vil have rig anledning til at udøve den.

Jeg er glad for, at indførelsen af fisketegn ikke er medtaget i lovforslaget. Jeg er lige så glad for, at den højtærede fiskeriminister har taget ordet „slam“ med på trods af — det har jeg en fornemmelse af — at han har været udsat for nogen pression fra landbrugsside for ikke at medtage dette ord i loven. At det er medtaget i loven, betyder jo, at man skærper bestræbelserne for at bekæmpe den voldsomme forurening, der foregår af vore vande, og vi må bekæmpe alt, hvad der generer vor bestand af fisk — i øvrigt også vor bestand af fiskere. Den sidste bestand er i tilbagegang, hvilket ganske givet hænger sammen med, at vilkårene for fiskerne ikke ret godt svarer til de vilkår, der bydes erhvervene i land.

Fiskerne er et beskedent folkefærd og måske derfor et forfordelt folkefærd. Jeg synes, de er noget forfordelt. Det, de bruger, både, motorer og fiskegrejer, er jo steget meget stærkt i de senere år, hvorimod prisen på det, de bringer i land, fisken, ikke er

[Vivike.]

steget. Forbrugerne af fisk kan måske mene, at jeg her har uret, men det er jo ikke fiskeren, der får mere. Der tjenes meget på fisk, men det, der tjenes, tjenes fortrinsvis af mellemhandlerne. De, der har det hårdest, er fiskerne, og de har altså ikke fået en forøgelse af fiskepriserne. Ydermere er det et hårdt slæb. Tager vi det søgående fiskeri, er det jo ganske almindeligt, at arbejdsdøgnet, arbejdsdagen, hvordan man nu vil udtrykke sig, er på 20-22 timer. En uge i søen med 2-3 timers søvn i døgnet er en hård belastning og er også medvirkende til, at en mand, der har passeret de 50, har meget vanskeligt ved at holde til det. Derfor synes jeg, der er noget urimeligt i, at fortjenester baseret på en så kolossal lang arbejdstid ikke får nogen form for skattelempelse. Det, fiskerne skal bruge, stiger stadig. Nu stiger areallejerne i de danske havne, og de, der lejer disse arealer, lægger givetvis lejen på deres varer, som i høj grad er varer, der købes af fiskerne. Jeg synes derfor, det er rimeligt — navnlig da fiskerne ikke kræver statstilskud og subsidier, som deres konkurrenter i andre lande har — at man giver dem en eller anden cadeau for den stigning, der nu ventes i kraft af, at areallejerne stiger, og at man nedsætter de bropenge, de må betale for hvert kilo fisk, de lader gå ind over kajen.

Med disse bemærkninger skal jeg på socialistisk folkepartis vegne tilsige de fire lovforslag en meget velvillig behandling.

Birthe Wetlesen: Jeg vil på mit partis vegne udtale mig om de to første lovforslag. Først om lovforslaget om saltvandsfiskeri.

I betragtning af den betydelige udvikling, der i de senere år har fundet sted inden for fiskeriet, er det vel forståeligt, at det allerede nu er ønskeligt at få den gældende lov om saltvandsfiskeri revideret. Den højtærede fiskeriminister har i stedet for at lappe på den gamle lov foretrukket at lade loven fremtræde i en helt ny og mere overskuelig skikkelse end den hidtil gældende saltvandsfiskerilov, hvilket selvfølgelig kun kan hilses med tilfredshed.

En gennemgang af lovforslaget viser, at der er foretaget ikke så helt få ændringer og tilføjet en hel del nye bestemmelser, som erfaringen og udviklingen synes at have

gjort ønskelige, ligesom overflødiggjorte og utidssvarende bestemmelser er gledet ud af loven. Der er ved lovforslagets udformning foruden til fiskeriet også taget hensyn til den øvrige skibsfart, bl. a. hvad angår afmærkningen af fiskeredskaber, der vel især om natten hidtil har været utilstrækkelig.

Det er ganske klart, at lovforslaget vil kræve et grundigt udvalgsarbejde, som nok vil resultere i visse justeringer, hvilket jo også en eventuel udvidelse af fiskerigrænserne i overensstemmelse med det foreliggende konventionsudkast fra Londonkonferencen vil nødvendiggøre. Man fristes til at spørge, om det trods alt ikke havde været mest rationelt at vente med at fremsætte dette lovforslag om saltvandsfiskeri, til konventionsudkastet var færdigbehandlet.

Lovforslaget om ålegårdsrettigheder hænger nøje sammen med det lige omtalte lovforslag, idet visse bestemmelser i den gældende saltvandsfiskerilov er flyttet fra denne lov og overført til dette lovforslag. Det kan vi ikke have noget imod, da det er en rent praktisk foranstaltning. Jeg kan i øvrigt tilsige mit partis velvillige støtte til gennemførelse af begge lovforslag.

Bækgaard: Ved gennemlæsningen af lovforslaget om ferskvandsfiskeri melder det spørgsmål sig især for en ikke særlig sagkyndig, om det er nødvendigt med en så stor og omfangsrig lovgivning for et erhverv, som økonomisk i forhold til mange andre erhverv er af en beskeden størrelse. Men det er måske i den forbindelse ganske nyttigt at erindre om de goder, som de mange lyst- og sportsfiskere tilegner sig i form af tålmodighed og forståelse og glæde over naturen m. m., goder, som ikke umiddelbart giver sig økonomiske udslag, vel snarere tværtimod, men som senere hen er en værdifuld hjælp i udøvelsen af den daglige gerning inden for samfundslivets mange forskellige funktioner.

I mit parti vil vi derfor gerne medvirke til fremme af en sådan lovgivning.

I lovforslagets kapitel 3, § 11, angående skade forvoldt under ferskvandsfiskeri foreslås det, at erstatningen fastsættes, som der står, „i mangel af overenskomst af de i henhold til lov om mark- og vejfred udnævnte vurderingsmænd“. Jeg vil gerne henstille

[Bækgaard.]

til det kommende udvalg at se nærmere på denne paragraf ud fra følgende eksempel:

En grundejer opdagede en sommer for nogle år siden, at en af hans kvier, der græssede i en indhegning langs en å, afmagredes ganske betydeligt i løbet af få dage. Ved nærmere undersøgelse af dyret viste det sig, at kvien, medens den græssede, havde ædt en fiskekrog, som en tilfældig lystfisker havde tabt i græsset. Fiskekrogen havde sat sig fast i ganen på kvien, der af den grund ingen næring kunne tage til sig. Da ingen kendte den uheldige fisker — og måske har vedkommende heller ikke selv opdaget tabet af fiskekrogen — måtte kviens ejer selv bære tabet ved dyrets forringede værdi, dyrlægeregning m. m. Jeg tror, at tilfælde som det, jeg her har nævnt — og det skulle være sært, om der ikke har været lignende tilfælde andre steder, hvor erstatning har været uigennemførlig — er en væsentlig årsag til, at vi ved mange af vore søer og vandløb møder et forbudsskilt. Grundejerne ser — efter mit kendskab til dem — gerne et godt forhold til fiskerne, men risikoen kan jo være så stor, at det forhold er vanskeligt at leve op til i praksis. Spørgsmålet er da, om grundejerne i alle tilfælde gennem § 11 kan sikres mod eventuelle tab. Det var måske en idé at se nærmere på den henvendelse, Danmarks Sportsfiskerforening i går lod uddele til alle tingets medlemmer, så denne forening igennem f. eks. en fiske-tegnsordning kom til at stå som en slags garant for skader, som ubekendte fiskere forvolder. Jeg har godt nok erfaret, at den højtærede minister har afslået at gå ind for fisketegnene, men måske vil den højtærede minister her give en begrundelse for dette afslag.

I kapitel 4 er der en lang række bestemmelser om faste fiskeredskaber, stemmeværker m. v. Uden at komme nærmere ind på de mange enkeltparagraffer vil jeg dog sige, at det vel næppe er sandsynligt, at man i praksis overholder loven med hensyn til f. eks. at fjerne løse spærringer og fangstindretninger hver dag fra mandag morgen til fredag aften, og jeg efterlyser ligesom det ærede medlem hr. Niels Ravn mere forenklede paragraffer i dette afsnit.

Ifølge § 22 kan der af statskassen ydes tilskud til anbringelse af fisketrappen o. lign.

Jeg vil gerne anmode den højtærede minister om oplysning om de tilskud, der har været ydet hidtil, og om ministerens syn på udbyttet af disse ydelser; i den forbindelse vil jeg tilslutte mig det ærede medlem hr. Østergaards udtalelse om, at fiskekortydelsen eventuelt kunne afløse det offentlige tilskud. Der er, så vidt jeg kan se, mange spørgsmål, som nok kan trænge til at blive nærmere drøftet, og jeg vil håbe, at det kommende udvalg vil drage mine udtalelser med ind i overvejelserne.

Angående lovforslaget om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå kan jeg henvise til de udtalelser, jeg er fremkommet med til det førnævnte lovforslag; jeg kan kun tilføje, at det kommende udvalg efter min mening bør gøre sig ihærdige anstrengelser for at søge at forene de to love i én.

Jeg kan slutte med at tilsige mit partis støtte til lovforslagenes fortsatte velvillige behandling.

Fiskeriministeren (A. C. Normann): Jeg erindrer sjældent ved behandling af lovforslag i det høje ting, at nogen minister har stået over for så mange ordførere på én gang, som jeg har den glæde at forhandle disse lovforslag med i dag, og glæden er jo så meget desto større, som jeg er i stand til at konstatere, at der stort set har været tilslutning til den foreslåede revision af denne lovgivning, og at der kun er tvivl eller småuenighed på nogle områder vedrørende det rent tekniske og kun i ringe udstrækning uenighed om principper, når vi ser bort fra spørgsmålet om fisketegnet, der jo ikke er taget med i lovforslagskomplekset her.

Jeg vil gerne gøre nogle bemærkninger til de problemer, de enkelte ordførere har rejst, og først kommer de ind på den udtalelse om fredningsbestemmelserne, det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre), som ellers gav tilslutning til så godt som alle bestemmelserne i lovforslagene, kom med. Her kommer jo den traditionelle afvejning frem, som alle vi kender, der har siddet på fiskernes generalforsamlinger og hørt på samtalerne imellem dem og biologerne, videnskabsmændene, om fredningsbestemmelserne. Det er jo forskellige hensyn, der står over for hinanden, men de har alligevel den samme baggrund på lang sigt,

[Fiskeriministeren.]

nemlig ønsket om at fremme fiskebestanden til gavn for fiskeriet. Der er ofte uenighed til stede — dog i de fleste tilfælde ikke — om, hvorvidt man nu opnår det bedste resultat ved i højere grad at tage hensyn til biologernes opfattelse eller, som nu tilfældet er oppe i Ålbækbugten, ved at tage hensyn til, hvad de lokale fiskere mener er det rigtige. Jeg tror altså ikke, afstanden dér er større imellem parterne, end at man nok vil kunne finde en rimelig løsning i udvalget.

Jeg vil gerne i den forbindelse gøre det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre) opmærksom på, at ændringerne vedrørende fredningsområdet i Ålbækbugten — det er det ærede medlem måske også opmærksom på — medfører en indskrænkning af fredningen, altså en adgang for fiskerne til at fiske på et større område, end det hidtil har været tilfældet, uanset at der ikke har kunnet konstateres enighed mellem de to parter. Jeg er ikke personlig — det skal jeg slet ikke give mig ud for — i stand til at bedømme vægten af argumenterne for fredning i større eller mindre grad af et større eller mindre område, men jeg tror altså som sagt ikke, at afstanden mellem parterne er større, end at en tilfredsstillende udvej nok vil findes i så henseende.

Jeg deler i høj grad det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre)s beklagelse af, at der ikke spises mere fisk her i landet, selv om det dog kan siges, at der det sidste par år har været en fremgang i den danske fiskekonsumering.

Det ærede medlem hr. H. Larsen (Bjerre) kom også ind på spørgsmålet om ålestangningsproblemet, som jeg er glad for at få lejlighed til at knytte en kommentar til, fordi der på det område hersker en del tvivl, som har været rejst af blade, der ikke helt klart har opfattet, hvad det var, der nu skete med den nye lov. Der indføres på dette område intet forbud imod ålestangning, hvad jeg også ville have været meget betænkelig ved. Indskrænkningen består i to ting. For det første: anvendelsen af savlyster forbydes i åer og søer, hvor dette redskab gør megen skade på vegetationen og på opvækstmulighederne for undermålsfisk, men dog kun for perioden fra 1. oktober til 1. maj. For det andet: der ind-

føres adgang til at udfærdige vedtægter i Limfjordsområdet, hvor dette ikke hidtil har været tilfældet, og til at lade vedtægter både dér og andre steder i landet, hvor vedtægter kan oprettes, omfatte forbud mod anvendelse i det lokale område af redskaber, som anses for skadelige efter § 27, stk. 3, når biologiske grunde eller hensynet til erhvervsfiskeriets udøvelse taler afgørende herfor — det er den vending, lovforslaget anvender. I tvivlstilfælde afgør fiskeriministeren sagen, men det kan måske berolige nogen, at fiskeriministeren kun kan godkende forbuddet, såfremt de nævnte begrundelser taler afgørende derfor. Udtrykket afgørende er også anvendt i lovforslaget, og dette vil formentlig ofte ikke være tilfældet. Ofte vil erhvervsfiskerne måske også vige tilbage for f.eks. forbud mod stangning fra is, både fordi de jo også selv omfattes af forbuddet — og det i en periode, hvori isen eventuelt, som vi har set det sidste vinter, spærrer dem ude fra det sædvanlige fiskeriområde — og også fordi de finder det helt naturligt, at andre, hvor ikke stærke hensyn til erhvervsfiskeriet gør sig gældende, gerne vil hente sig et måltid mad til støtte for et anstrengt husholdningsbudget. Jeg har altså på det område ment at burde følge kommissionsforslaget, men jeg forstår udmærket, at der her gør sig forskellige meninger gældende, og forslaget er da fremsat til fri forhandling og fri behandling i det høje ting.

Det ærede medlem hr. Østergaard spurgte mig, om jeg er i stand til at give oplysninger om, hvorvidt det er forædlingsindustrien, den meget stærkt udvidede fiskeindustri, der er årsag til, at eksporten er steget forholdsvis meget stærkere end fangsten i den årrække, det ærede medlem nævnte, i godt og vel den sidste halve snes år. Der er ikke tvivl om, at det skyldes det, som det ærede medlem mener, i alt fald for en del, nemlig for en meget stor dels vedkommende hele fileteringsindustriens og konservesindustriens udvikling, og den omstændighed, at man er kommet ind på industriel behandling af muslinger, kaviarproduktion, fiskemel og andre ting, men det skyldes også i høj grad prisstigninger, bl.a. på sådanne fiskearter som ål og ørreder. Det ærede medlem er jo meget stærkt bekendt med det sidste område, og selv

[Fiskeriministeren.]

om jeg ikke husker de nøjagtige tal for eksporten af ørreder i 1951, forestiller jeg mig, at tallene har ligget et eller andet sted mellem 5 og 10 mill. kr., medens det sidste år i virkeligheden drejede sig om en eksport på 60 mill. kr. Det er altså også en ting, der har bidraget til, at eksporten, uden at man i og for sig kan tale om en højere grad af forædling, er steget stærkt. Jeg kan ikke oplyse, hvor stor en del af denne stigning der vedrører saltvandsfiskeriet, og hvor stor en del der vedrører ferskvandsfiskeriet. Jeg har ikke tal for det, men jeg skal meget gerne forsøge at skaffe dem til oplysning for udvalget og for folketinget. Her har jo bl.a., som jeg nævnte det før, dambrugerne forbedret tallene for ferskvand ganske betydeligt.

Så omtalte det ærede medlem hr. Østergaard Londonforhandlingerne om fiskerigrænsepolitikken, og det ærede medlem fru Birthe Wetlesen spurgte, om det ikke havde været rimeligt, om man havde udsat fremsættelsen af lovforslagene, indtil spørgsmålet om Danmarks politik med hensyn til fiskerigrænserne var blevet fastlagt.

Som det høje tings medlemmer ved, blev forslaget til en konvention om fiskerigrænserne vedtaget ved Londonforhandlingernes tredje runde og går nu til ratifikation i de forskellige signatarlande. Det forudsættes, at ethvert signerende land, d. v. s. også Danmark, har tilsluttet sig konventionen med det forbehold, at folketingsbeslutningen herom kan udvide fiskeriterritoriet til 12 sømil, hvoraf de 6 sømil er forbeholdt landets egne fiskere, medens de yderste 6 desuden skal være tilgængelige for fiskeri af de landes fiskere, som plejer at fiske dér — det, man kalder traditionelt fiskeri.

Der melder sig så rent naturligt spørgsmålet om, hvorvidt Danmark skal udvide sit fiskeriterritorium, hvad jeg i øjeblikket er i gang med at forhandle med fiskerierhvervet om. Men selv om principbeslutningen måske ret hurtigt kan blive taget på dette område, så vil det af en række praktiske grunde vare temmelig længe, før en ny grænse vil kunne sættes i kraft; og når og hvis dette til sin tid sker, hvad enten det bliver i takt med Englands formentlig meget snarlige udvidelse eller noget senere, så vil det medføre — og det har det ærede

medlem hr. Østergaard ret i at man må tage hensyn til under behandlingen af saltvandsfiskeriloven — en del selvfølgelig ændringer i saltvandsfiskeriloven med henblik på de bestemmelser, som danske fiskere vil få at rette sig efter både i forbindelse med forøgelsen af det nationale territorium fra 3 til 6 sømil og i forbindelse med bestemmelserne vedrørende 6 og 12 sømil.

Det ærede medlem hr. Østergaard kom ind på et andet spørgsmål, som har været drøftet indgående i kommissionen, og som jeg godt forstår spiller en betydelig rolle i de principielle overvejelser. Det er spørgsmålet om erstatninger til fiskere, som lider skade på grund af foranstaltninger, der foretages af den art, som det ærede medlem nævnte. Jeg synes nu ikke, at bestemmelserne herom i lovforslaget er slet så kategoriske, som det ærede medlem hr. Østergaard synes, men det er rimeligt, at man fra fiskeriets side, fra landbrugets side og fra det offentliges side interesserer sig for, om der bør ydes fiskerne erstatning i tilfælde, hvor det er klart, at fiskere lider skade ved anden foretagsomhed på søterritoriet, f. eks. dæmningsanlæg, landvindingsarbejder o.lign.

Der har i nogen grad i årenes løb dannet sig praksis for en billigheds'erstatning, og det er også anerkendt, at den, der opretter styrt f. eks. i forbindelse med kraftværker, engvanding eller dambrug, må betale en del af omkostningerne ved etablering af fisketrapper eller andre opgangsmuligheder for vandrefisk. I Sverige har man taget den principielle stilling, at man i alle de tilfælde, hvor kraftværker har spoleret mulighederne for lakseopgangen og dermed lakseynglingen i de svenske elve, har pålagt kraftværkerne og dermed elektricitetsforbrugerne en betydelig byrde på, jeg tror 12 mill. svenske kroner til en erstatningsordning, gennem hvilken man finansierer udsætning af ny yngel.

Spørgsmålet har især været kontroversielt, når det drejede sig om fjorde, vige og bugter, for her har tesen, som også har været nævnt her i dag af en af de ærede ordførere, at havet er frit for alle, stået over for, at enkelte fiskere, ofte familier, der har fisket med samme udgangspunkt eller på samme bundgarnspøle i slægtled, rammes af, at meget større interesser, det være sig i form af trafik anlæg, landvindingsarbejder eller

[Fiskeriministeren.]

andre offentlige eller private anlæg, kommer i vejen for deres hidtidige næringsvej. Det kan ske ved helt af hindre fiskeri fra det sted, hvor de har haft deres bolig ved stranden, eller f. eks. ved at ødelægge yngelopvæksten.

Her har kommissionen altså haft den opfattelse, som jeg for min del stærkt deler, at den mindre fiskeriinteresse på den ene side ikke bør hindre, at andre foretagender af større erhvervsmæssig eller samfundsmæssig værdi gennemføres, medens der til gengæld, når det drejer sig om så betydelige interesser, er grundlag for ydelse af en kompensation til dem, det individuelt — måske også kollektivt — går så stærkt ud over. Det er dette, der i betydelig udstrækning har fundet sted i praksis. Vanskelighederne vil jo ofte bestå i en afvejning af værdiforøgelsen for den ene med tabet for den anden. Jeg skal såmænd meget gerne give det ærede medlem hr. Østergaard ret i, at der nok skal blive temmelig meget besvær med at få opgjort, hvor store disse værdiændringer har været, men jeg ser ikke, at det er tilstrækkelig grund til, at man skal gå uden om vanskelighederne.

I § 4 foreslås afgørelse i et nævn bestående af 3 medlemmer, hvoraf 1 vælges af fiskeriministeren og 1 af landbrugs- eller trafikministeren, under hvis ressort de fleste sager af denne art vel må antages at høre. Disse to medlemmer vælger i forening formanden, hvis de da ellers kan enes om det; ellers udpeges formanden af landsretten i den pågældende landsdel. Jeg tror, at dette er en praktisk ordning, som ikke vil volde alt for store vanskeligheder.

Det ærede medlem hr. Østergaard tvivlede lidt om, at der var enighed i sportsfiskerkredse om forbuddet mod agnfiskning. Jeg tør såmænd ikke påstå, at der er enighed, når det siges på den måde, som det siges her i dag. Jeg kan blot støtte mig til og kender kun udtalelsen fra kommissionen, hvori sportsfiskerforbundet er repræsenteret, og det har tilsluttet sig denne bestemmelse; men jeg har intet imod at drøfte bestemmelsen i udvalget, hvis der er et stærkt ønske om at søge den ændret.

Det ærede medlem spurgte også, om det udvalg, som har været på tale angående dambrugernes forhold — vel særlig med henblik på afstanden mellem de dambrug, der

oprettes, hvad der jo ikke nu er faste bestemmelser om — er nedsat, eller om jeg tænker på at gøre det snart. Jeg har ønsket at ville afvente kommissionsarbejdet og de ønsker, som måtte blive fremsat her. I kommissionen har man jo, fordi kommissoriet har været så frit, at man har kunnet drøfte alle emner, haft adgang til at drøfte dette problem. Jeg skal gerne give tilsagn om at lade et sådant udvalg nedsætte — vi skal så blot også drøfte, hvordan dets sammensætning bør være.

Det ærede medlem hr. Østergaard var forundret over, at lovforslagene ikke har været udsendt til organisationerne i forvejen til godkendelse i de enkelte organisationer. Jeg vil gerne sige til det ærede medlem, at jeg ikke ved af, at det skulle være sædvane, at man er nødt til ligefrem at fremsende lovforslagene direkte til behandling i organisationerne. Vi har været i stand til at gøre det med ferskvandsfiskerilovforslaget, fordi dets bestemmelser var så grundigt gennemarbejdet i sidste folketingssamling, at jeg faktisk allerede dengang overvejede at fremsætte det for folketinget, og for offentligheden, omend ikke til vedtagelse; men jeg blev så overhalet af datoen den 15. marts, således at det alligevel ikke blev fremsat. Der blev da også udtalt ønsker om, at vi skulle vente med det til denne samling. Men dette lovforslags paragraffer har altså været gennemarbejdet meget grundigt på et tidligere tidspunkt, således at det lod sig gøre at få det gjort bekendt for offentligheden i god tid, og jeg for min del ser ikke nogen hindring for, at man kan gøre ferskvandsfiskerilovforslaget færdigt i denne samling; det er nemlig til at overskue i modsætning til, hvad der gælder for et enkelt punkts vedkommende i saltvandsfiskerilovforslaget, nemlig det problem, det ærede medlem har rejst: hvilke virkninger Danmarks fiskerigrænsepolitik vil komme til at få på saltvandsfiskerilovforslaget. Jeg synes, at spørgsmålet om, hvorvidt man skal gennemføre dette lovforslag i denne samling, eller man skal vente med gennemførelsen af det, må afhænge af, om det viser sig, at vi her i landet skal stile henimod en hurtig udvidelse af vore fiskerigrænser, eller om dette ikke vil blive tilfældet.

Jeg vil gerne sige tak til det ærede medlem hr. Baagø for tilsagnet om en saglig

[Fiskeriministeren.]

behandling og for de bemærkninger, han i øvrigt gjorde, og jeg takker også det ærede medlem hr. Niels Ravn; men det bedrøver mig en lille smule, at det ganske særligt er fra venstre og fra konservativ side, der udtales sympati for at bringe det liberaliserede fiskeri i ferske vande til ophør ved indførelse af restriktioner, som jeg ikke kan se der er noget behov for. Det undrer mig også, at de uafhængiges ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Bækgaard, går ind for det. Jeg har naturligvis meget grundigt sat mig ind i alle argumenterne for og imod indførelse af fisketegn, og jeg mener at have begrundet min stilling. Jeg ser, at Danmarks Sportsfiskerforbund i sit brev af 8. dennes til folketingets medlemmer nævner, at jeg har afvist dets forslag om indførelse af fisketegn uden at angive andre veje til fremskaffelse af de midler, som siges at være nødvendige til ferskvandsfiskeriets bevarelse og fremme. Jeg kan let tilgive Sportsfiskerforbundet, at det på grund af egen uopmærksomhed overser, at jeg netop angav, at midlerne burde tilvejebringes dels ved det offentlige hjælp, dels ved sportsfiskernes selvhjælp. Det kan måske gå lige op med mange venlige ord om, at jeg har taget sportsfiskerne med i arbejdet og ansvaret, i nævn og i indflydelse på anden måde. Forbundet har på det nærmeste nu opnået en ligestilling med ferskvandsfiskeriforeningen i så henseende, og når dette er tilfældet, skyldes det, at jeg har ment, det var berettiget under hensyn ikke alene til, at medlemsantallet i Danmarks Sportsfiskerforbund er vokset meget betydeligt siden 1950, da forbundet havde ca. 6.000 medlemmer, mens det nu angives at have over 20.000 medlemmer, men også under hensyn til den indsats, som forbundet og en række af dets lokale foreninger gør med hensyn til pleje af fiskebestanden i vandløbene. Jeg har ikke de nøjagtige tal for, hvor meget der fra Sportsfiskerforbundet er ofret på f. eks. yngeludsætning i vandløb, men det er ret betydelige beløb; der er vist meget stor interesse og ofervilje fra medlemmernes side; og at det har bidraget til en ophjælpning af fiskebestanden, er uden for al tvivl, og det er så meget mere påskønnelsesværdigt, som fiskeriet i vore ferske vande må kæmpe en hård kamp for at eksistere, bl. a. på grund af de

omfattende forureninger, som dog vel efterhånden i kraft af bedre lovgivning på andre områder vil blive hindret. Men i øvrigt er der jo også hidtil stillet offentlige midler til rådighed for en ophjælpning af fiskebestanden i de ferske vande.

Det ærede medlem hr. Vestergaard Poulsen nævnte spørgsmålet om fredning af havørreder i yngledragt, og lignende synspunkter er rejst over for mig af andre, som er interesserede i en mere effektiv fredning. Der er jo nu foreslået fælles fredningstider for laks og ørreder fra 1. november til 31. januar. Jeg har fået opfordring til at søge denne fredningstid udvidet, og jeg er åben over for, hvad der måtte komme frem af argumenter herfor i udvalget.

Til det ærede medlem hr. Vivike — som jeg må sige har fulgt arbejdet i fiskerikommissionen i disse 2-3 år med stor interesse og megen flid, hvad der også i meget høj grad gælder det ærede medlem hr. Østergaard — vil jeg gerne sige, at det jo er rigtigt, at fiskernes indtjening ikke er steget svarende til andre erhvervs og heller ikke er steget i forhold til stigningen i deres omkostningsniveau. Det er vel en af grundene, ja, vel hovedgrunden til, at det faktisk undertiden kniber med at få den danske fiskerflåde bemanded. Der ligger også i dette øjeblik i nogle enkelte af vore største havne kuttere, som er ubemandede, fordi det ikke har været muligt at skaffe folk til at sejle med dem. Jeg synes, det er rigtigt at sige, at under hensyn til den arbejdstid, fiskerne har, og den omstændighed, at de i modsætning til de fleste på land lever borte fra hjemmet i så lange perioder, og at deres arbejde er forbundet med så store strabadser, som tilfældet er, ville det vel være rigtigt eller være godt — for det er jo ikke noget, man kan beslutte — om de kunne tjene ikke så lidt mere, end folk tjener ved deres indsats i land. Andre mennesker får udetillæg, afsavnstillæg. Det er vanskeligt at få folk til arbejder, som er forbundet med de ubehageligheder, der er knyttet til fiskeriet, ikke mindst fraværet fra familien og hjemmet; jeg håber da også, at der på ny bliver en mulighed for bedre indtjeningsmuligheder for fiskerne, i hvert fald i en sådan udstrækning, at vi igen kan få vor fiskerflåde udnyttet fuldt ud. Det ærede medlem hr. Bækgaard spurgte,

[Fiskeriministeren.]

hvad der hidtil har været ydet fra det offentlige til fisketrapper o. lign. Det skal jeg søge at tilvejebringe oplysninger om til orientering for udvalget og for det høje ting ved anden behandling.

Med disse ord vil jeg gerne takke samtlige ordførere for den tilslutning, de stort set har givet til de 4 lovforslag.

H. Larsen (Bjerre): Jeg vil gerne takke den højtærede fiskeriminister for udtalelsen angående problemet vedrørende ålestangningen. Det viser sig altså, at jeg havde ret i min betragtning om, at der intet direkte forbud findes i det lovforslag, vi her har til behandling. Det er jo muligt, at vi ved gennemgangen i udvalget skal se nærmere på reglen vedrørende dette anliggende, så det bliver mere klart for befolkningen, hvad det drejer sig om.

Problemet Ålbækbugten finder jeg også vi må tage op til nærmere undersøgelse i udvalget; jeg håber, at vi her kan nå til enighed om en opfattelse, der også kan deles af fiskerne i området.

Jeg synes også, det vil være rimeligt, at vi i første omgang koncentrerer vor opmærksomhed om ferskvandsfiskerilovgivningen og fører lovforslaget herom igennem tinget i denne samling, hvis det er muligt.

Østergaard: Jeg er glad for det svar, som den højtærede fiskeriminister gav angående fangsttallene og valutaintjeningen, men jeg vil lige nævne dem igen. Der var i 1963 en fangst på 840.000 t til en værdi af 470 mill. kr., som gav en eksportværdi på 630 mill. kr. Det er en forøgelse ved den forædling, der finder sted, på 160 mill. kr. Jeg regnede faktisk med, at der havde indsneget sig en fejl i disse tal; men jeg er glad for at få at vide, at det ikke var tilfældet; for jeg havde nær sagt: det er et vigtigt argument for fiskerne at slå på over for fiskeindustrien og konserverindustrien på dette område.

Det er knap det samme på landbrugsområdet i øjeblikket.

Jeg stillede også et spørgsmål til den højtærede minister, men fik ikke noget svar; det drejede sig om Londonkonferencen, som i et par år har arbejdet med problemet begrænsning af fiskeriet. Den højtærede minister brugte den udtalelse i sin fremsættelsestale, at de pågældende lande synes at være kommet frem til et resultat på dette område; men jeg fik ikke noget svar på mit spørgsmål. Jeg siger tak for det svar, der blev givet vedrørende fiskerigrænseproblemerne. Jeg ser hen til, at denne sag også kan ordnes samtidig med den videre behandling af saltvandsfiskerilovforslaget.

Bestemmelsen i saltvandsfiskerilovforslagets § 4 om erstatning skal jeg ikke sige mere om; den egner sig til videre udvalgsbehandling. Men må jeg sige en anden ting, som den højtærede minister berørte; det var vedrørende ferskvandsfiskeri ved stemmeværker, dambrug og mange andre ting. Dertil vil jeg sige, at når det drejer sig om nyoprettede anlæg, betaler de pågældende naturligvis udgifterne fuldt ud. Hvor det drejer sig om ældre opstemningsrettigheder, hvor man ikke hidtil har haft pligt til at afgive vand eller opføre den slags foranstaltninger, kan der være tale om, at det offentlige kan give tilskud i form af bidrag fra en eller anden kasse. Vedrørende spørgsmålet om afstandsbestemmelser ved dambrug må jeg sige, at jeg er da ikke klogere, end at vi i et underudvalgsmøde blev enige om at sende en opfordring til den højtærede minister om, at et undersøgelsesudvalg skulle nedsættes til klargøring af disse spørgsmål. Jeg er egentlig forbavset over, at den højtærede minister ikke har fået opfordringen. Det kan i hvert fald ikke være rimeligt — det vil jeg gerne have sagt her — at vi skal afvente afslutningen på hele fiskerikommissionens arbejde, inden en sådan undersøgelse bliver iværksat, for det haster mere, end vi regner med. Jeg vil gerne gentage min opfordring her.

[Østergaard.]

Så nævnte den højtærede minister, at det var undertegnede, der var forundret over, at ferskvandsfiskerilovforslaget var fremsat her. Jeg brugte ikke den vending; jeg udtalte, at der var andre, som var forundret, for jeg kender årsagen til, at lovforslaget kom lidt hovedkuds frem; det var nemlig datoen den 15. marts.

Så må jeg endelig sige et par ord i forbindelse med en udtalelse, som den højtærede minister kom med vedrørende ferskvandsfiskerilovforslaget. Nu er jeg ikke helt sikker på min hukommelse i den henseende, men jeg vil dog mene, at det havde været helt umuligt at fremsætte ferskvandsfiskeriloven allerede i fjor. Jeg mener, at det var i fjor, vi havde underudvalgsmøder, hvor vi drøftede, om det ville være muligt at få arbejdet tilendebragt sådan, at lovforslag kunne fremsættes i begyndelsen af samlingen, og vi var enige om, at det ville være ugørligt, det måtte blive senere på samlingen, således som det også er sket. Der ville ikke have været noget som helst grundlag for at fremsætte lovforslaget i fjor, i hvert fald ikke hvis det skulle være på grundlag af underudvalgsarbejdet. Jeg må måske hellere understrege, at jeg skulle tage meget fejl, hvis ikke det forholder sig sådan.

Så er der spørgsmålet om fisketegn. Den højtærede minister var skuffet over, at jeg i den henseende var uliberal og ville være med til restriktioner. Jeg sagde i mit første indlæg, at jeg havde forholdt mig passiv over for spørgsmålet og over for diskussionen, men at jeg var lidt påvirket af argumentationen for fisketegn, og så understregede jeg, at vi ville komme til at stå over for, at der skulle bruges øgede midler til ophjælpning af fiskebestanden i vore farvande, og så ønskede jeg det finansieret — hvad enten det var liberalt eller uliberal — via en fisketegnordning i stedet for over de offentlige kasser.

Til slut har jeg en bemærkning til den højtærede ministers udtalelse om sandsynligheden for, at ferskvandsfiskeriloven kan veltages i denne samling. Jeg tror, at vi lige så godt kan fastslå her, at dette er urealistisk. Grundlaget for, at lovforslagets vedtagelse skal udsættes til næste år, er

jo, at det ikke har været ude til høring eller udtalelse. Det hjælper jo ikke, at den højtærede minister siger, at dette ikke er sædvane. Jeg skulle tage meget fejl, hvis ikke det trods alt er sædvane, når der har været nedsat en kommission til undersøgelse af bestemte forhold med henblik på ny lovgivning, at man afventer kommissionsbehandlingen. Jeg vil gerne understrege, at det er ikke kritik fra min side; hastværket må ses på baggrund af ændringen med datoen den 15. marts. Men når nu lovforslaget er fremsat på den måde, det er, kan det i hvert fald ikke være grundlag for, at arbejdet med lovforslaget afsluttes i indeværende samling. Man må tænke på, hvor få dage der er igen. Det er netop denne lov i modsætning til saltvandsfiskeriloven, der trænger til at hvile lidt.

Men i øvrigt kan jeg gentage mit tilsagn om positiv medvirken til lovforslagets gennemførelse.

Niels Ravn: Det er en ganske kort bemærkning. Det har længe stået mig klart, at den højtærede fiskeriministers begreber med hensyn til, hvad der er liberalisme og ikke liberalisme, er noget tågede. At vi også skulle have ført dette ind i debatten om fisketegn eller ikke fisketegn, har kun yderligere overbevist mig herom. Jeg forstår det ikke rigtig. Jagttegn har vi haft i mange, mange år, og jeg har aldrig hørt dette sat i relation til hverken liberalisme eller socialisme. Når man skal have et jagttegn for at måtte skyde den fugl, der svømmer på vandet, er det så ikke rimeligt, at man skal have et fisketegn for at fange den fisk, der svømmer under vandet?

Th. Mikkelsen: I anledning af den diskussion, der har været her mellem enkelte medlemmer og fiskeriministeren om, hvorvidt man bør indføre et fisketegn, vil jeg gerne sige, at jeg tror, at man skal overveje dette nærmere, for tiden er vist ikke kommet til, at man generelt kan indføre fisketegn. Der er mange unge fra 11 til 14 år, der i dag kan fiske i de af vore ferske vande, hvor der ikke findes ædle fisk, men hvor der kun findes skaller og aborrer, og disse børn får megen glæde af at færdes ude i naturen. Jeg synes ikke, man skal afskære dem fra

[Th. Mikkelsen.]

at fiske i disse vande, og da vore ferske vande jo er af forskelligartet natur, således at ædle fisk ikke kan leve i nogle af disse ferske vande, tror jeg ikke, tiden er inde til, at man skal gennemføre en fisketegnordning; der løses jo dagkort dér, hvor man fisker den ædle fisk. Jeg henstiller til den højtærede fiskeriminister, at man overvejer endnu en gang, indtil vore farvande er så rene, at man kan udsætte ædle fisk; så kan man gennemføre fisketegn.

Fiskeriministeren (A. C. Normann): Vedrørende min udtalelse om Londonkonferencen vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Østergaard, at den udtalelse og den forsigtige formulering, jeg kom med i fremsættelsestalen, fremkom før tredje runde, da man ikke kendte det endelige resultat, men i øvrigt ændrer det ikke meget ved realiteten.

Den ene af de ting, der er kommet frem ved konferencen, har været, at der er vist vilje til at søge at nå til enighed om at hindre overfiskning, og den anden er beslutningen om, at man nu — og det tror jeg vil ske i en positiv ånd og med god vilje fra alle lande — meget snart holder et nyt møde om beskyttelse af fiskebestanden, om en udvidelse af kontrollen og om en omlægning og effektivisering af den internationale kontrol på dette område. Jeg tror nok, at den opfattelse har rådet hos dem, der har deltaget i konferencen, at den nævnte stemning har været til stede både blandt signatarmagterne og de 3-4 lande, som vi gerne havde set slutte sig til konventionen, men som af grunde, som er bekendte og ikke kommer denne forhandling ved, ikke gjorde det.

Med hensyn til udvalget må jeg bekræfte, at jeg har fået denne opfordring til at nedsætte det udvalg. Jeg har heller ikke ment at ville afvente kommissionsarbejdets afslutning; jeg har blot ment at ville afvente, at kommissionen afsluttede arbejdet vedrørende det foreliggende lovforslag til en ny ferskvandsfiskerilov og dets modtagelse her, og jeg er altså villig til nu at være med til at nedsætte det udvalg. Altså husker det ærede medlem ikke fejl; jeg har fået denne opfordring tilsendt fra underudvalget.

Det er rigtigt, at det var datoen 15. marts, der var grunden til, at der ikke var alt for megen tid til arbejdet, men jeg synes dog, der har været tilstrækkelig tid, og jeg har da også fået dette bekræftet i en henvendelse fra kommissionen, som mener, at behandlingen har fundet sted på tilfredsstillende måde, en udtalelse, som jeg forstår det ærede medlem hr. Østergaard ikke vil bestride.

Desuden var det sådan, at behandlingen af ferskvandsfiskeriloven meget længe ventede på, at man skulle få arbejdet med saltvandsfiskeriloven gjort færdigt, fordi der på så mange områder var relationer mellem de to love, og man besluttede da på de fleste områder at afvente behandlingen af saltvandsfiskerilovens færdiggørelse.

Jeg har ikke sagt — i hvert har jeg ikke ment at ville sige — at jeg har lovet at fremsætte ferskvandsfiskerilovforslaget sidste folketingsår. Det, der var tale om dengang, var saltvandsfiskeriloven og med den hensigt, da forarbejdet hovedsagelig var gjort, at få den til drøftelse — i og for sig ikke til vedtagelse — i det høje ting, i offentligheden og i fiskerikredse, så snart der var mulighed for det, og jeg vil da også gerne sige, at det er ønskeligt, at der gives adgang til det.

Jeg har den opfattelse, at når de organisationer, som er interesseret i ferskvandsfiskeriloven, nu vil kritisere mig lidt for, at de ikke har fået tilstrækkelig tid til at behandle den, så går jeg da virkelig ud fra, at organisationernes repræsentanter i kommissionen bl. a. har haft til opgave at holde deres bestyrelser og deres medlemmer orienteret om, hvad der foregik i kommissionen. Sådan plejer det at gå for sig, og sådan håber — og tror jeg også — det er gået for sig ved denne lejlighed. Der har jo været ikke så lidt tid til, at spørgsmålene kunne behandles. Desuden har vi forespurgt medlemmerne af hovedkommissionen, om de ønskede hovedkommissionen indkaldt med henblik på, at der dér kunne finde en drøftelse sted, inden jeg fremsatte lovforslaget i folketinget, men det har man frafaldet fra alle sider i hovedkommissionen. Derfor synes jeg faktisk ikke rigtig, jeg er i stand til at modtage nogen reprimande på det område.

Jeg er glad for, at det ærede medlem hr. Østergaard ikke har lagt sig fast på noget

[Fiskeriministeren.]

med hensyn til fisketegn, men vil være med til at overveje spørgsmålet. Det åbner mulighed for fortsat forhandling om det i udvalget.

Jeg kan ikke være enig med det ærede medlem i hans udtalelse om, at hvis der skal skaffes penge til bevarelse og op-hjælpning af fiskebestanden, vil det være rigtigere ved tvangsforanstaltning at sige til folk, der ikke har nogen synderlig interesse i fiskeri — folk, som måske kun fisker på deres egen ejendom, folk, som måske kun fisker et par gange om året, men som gerne vil have ret til at gøre det, når det passer dem — at nu skal de være med til at betale til yngeludsætning. Man retter bager for smed. Jeg husker, da man i sin tid gennemførte jagttegnsordningen, som det ærede medlem hr. Niels Ravn her har nævnt, idet han har sagt, at det er ikke spørgsmål om liberalisme, hvor meget det krænkede folks begreber om ejendomsret, at de nu skulle til at betale for at gå på jagt på deres egen ejendom. Men det kunne dog forsvares med, at dér anvendes beløbet til en ansvarsforsikring, således at alle de, der kommer til skade under jagt, kan få erstatning, hvad de jo får nu, så vidt jeg ved endda i en sådan udstrækning, at selv om man ikke kan finde ud af, fra hvilket gevær der er blevet skudt, og hvem der har haft det i hånden, får de alligevel, så vidt jeg ved, over jagttegnsordningen erstatning for skade, som sker under jagt. Man skal være en meget klodset sportsfisker for at komme til at slå folk fordærvet under sportsfiskeri. Derfor kan sammenligningen med jagttegn efter min opfattelse slet ikke anvendes.

Ja, jeg siger endnu en gang tak for den tilslutning, der er givet til lovforslagene.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

H. Larsen (Bjerre): Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 15. april kl. 14³⁰ med følgende dagsorden:

1) *Spørgsmål til ministrene.*

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om saltvandsfiskeri,
forslag til lov om ændring i lov om af-løsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre sær-lige rettigheder til fiskeri på søterri-toriet,
forslag til lov om ferskvandsfiskeri
og
forslag til lov om fiskeri i Randers Fjord og Gudenå m. m.

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den følgende uge.

Mødet hævet kl. 157.

83. møde.

Onsdag den 15. april kl. 14³⁰.

Formanden: Uden for dagsordenen giver jeg ordet til den ærede ordfører for udvalget til valgs prøvelse, for at han kan gøre indstilling til tinget om godkendelse af et valg.

Ordføreren for udvalget til valgs prøvelse (K. Axel Nielsen): Efter at folketingsmand Peter Kristensen (Ålborg) den 4. d. m. afgik ved døden, har sognepræst Orla Møller, Ålborg, der på den af indenrigsministeriet udarbejdede liste står opført som 1. stedfortræder for socialdemokratiet i Ålborg amtskreds, i skrivelse af 8. d.m. meddelt, at han er villig til at modtage det fra den 5. d.m. ledige mandat.

Udvalget til valgs prøvelse har herefter holdt møde, og efter at have gennemgået stedfortræderlisten og de øvrige dokumenter indstiller udvalget enstemmigt, at sognepræst Orla Møller godkendes som ordinært medlem af folketinget fra den 5. d.m. at regne.

Hermed sluttede forhandlingen.

Udvalgets indstilling om godkendelse af sognepræst Orla Møller som medlem af folketinget fra den 5. april
vedtoges enstemmigt med 98 stemmer.

Den næste sag på dagsordenen var:

Spørgsmål til ministrene.

Af *Ellen Poulsen* til ministeren for offentlige arbejder:

„Vil ministeren imødekomme Odenses ønsker om bedre lyntogsforbindelser?“

Ellen Poulsen: Når jeg har tilladt mig at stille dette spørgsmål til den højtærede minister, er det, fordi det er et spørgsmål, der gang på gang har været bragt frem fra forskellige kredse i Odense. Man forstår ikke, at der ved tilrettelæggelsen af lyntogsfar-ten ikke er taget et rimeligt hensyn —

hvad man i Odense by synes rimeligt — til landets tredjestørste by. Det er navnlig lyntogsforbindelserne nordpå og fra Ålborg til Odense, det drejer sig om.

Med den stærke udvidelse af handelen og fabriksdriften i Odense er der etableret et meget nært samarbejde med de to andre store byer, Århus og Ålborg, og det er derfor beklageligt, at det i virkeligheden er meget vanskeligt for en forretningsmand at deltage i et endagsmøde i Ålborg. Derfor er spørgsmålet meget vigtigt, og man har fra handelsstandsforeningen flere gange prøvet på at udvirke en ændring på dette område. Også for det kommunale samarbejde, som med årene er blevet stærkere og stærkere imellem de tre byer, og for organisations-samarbejdet ville det have stor betydning, hvis man kunne få lyntogene nordpå med afgang fra København kl. 8 om morgenen til at standse i Odense.

Ønsket om bedre lyntogsforbindelser til Odense er blevet meget stærkt fremført under Odense byråds budgetdebat. Det blev fremført af borgmesteren, den tidligere folketingsmand hr. Holger Larsen, der netop pegede på, at man i Odense følte sig i høj grad forfordelt, og at man meget stærkt håbede på, at der kunne ske en ændring, som ville gavne forbindelserne til og fra Odense by.

Jeg er også blevet gjort opmærksom på, at det er en stor gene, fordi Odense mere og mere bruges som kongresby. Når f. eks. kongresdeltagere fra det nordlige Jylland skal til Odense, må de have en omstigning i Århus med ventetid dér. Det er meget generende, og det har været fuldstændig uforståeligt for nordjyderne, når de har skullet til et sådant møde i Odense.

Jeg har derfor tilladt mig at stille det spørgsmål til den højtærede minister, om ministeren vil imødekomme Odenses ønsker om bedre lyntogsforbindelse.

Ministeren for offentlige arbejder (Lindberg): Når det ærede medlem fru Ellen Poulsen spørger, om jeg vil imødekomme ønsket om bedre lyntogsforbindelser til og fra Odense, må jeg dertil svare, at der efter min bedste overbevisning ikke vil være mulighed herfor, medmindre man vil skabe forringede vilkår for alle de mange passagerer, som har de lange rejsetider, og som